

عنوان مقاله:

مطالعه الگو و روش تفسیر شورای نگهبان در پرتوی آراء و رویه های شورا

محل انتشار:

دومین کنفرانس بین المللی تحقیقات پیشرفته در مدیریت و علوم انسانی (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

محمد مهدی علی نژاد دارسرا - دانشجوی دکتری حقوق عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان

محسن تاجیک قلعه - دانشجوی دکتری حقوق عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان

خلاصه مقاله:

در تعیین معنای متون از جمله متون حقوقی و قانون اساسی، چند مکتب تفسیری همچون منشاء گرا، مولف گرا، متن گرا و مفسر گرا قابل شناسایی اند. در این میان، مولف گرایی و متن گرایی دیدگاهی است که قرن‌ها در اغلب نظام‌های حقوقی، نظریه‌ی مسلط تفسیری بوده و همچنان نیز در بسیاری از نظام‌های حقوقی (مانند ایران و آمریکا) کم و بیش مورد توجه است. تفسیر قانون اساسی در نظریه‌ی مولف گرا از مقاصد و رفتار قانونگذار بیانگر این موضوع که برگرفته از مکتب منشاء گرایی هست. این نظریه در اصول فقه شیعه و همین‌طور نگاه اعضای شورای نگهبان به عنوان نظریه‌ی صحیح و رسمی تفسیر پذیرفته شده. در نظام جمهوری اسلامی ایران، شورای نگهبان که بر طبق قانون اساسی صلاحیت‌ها و وظایف مختلفی برعهده دارد، به عنوان مفسر رسمی قانون اساسی معرفی شده است. اصل (۹۸) قانون اساسی در این باره مقرر داشته است: «تفسیر قانون اساسی به عهده‌ی شورای نگهبان است که با تصویب سه چهارم آنان انجام میشود» در همین راستا، از ابتدای تشکیل شورای نگهبان، به طور پیوسته و البته با فراز و نشیب‌هایی، این شورا نظراتی را در تفسیر اصول قانون اساسی ابراز داشته است که به عنوان «نظر تفسیری» شناخته میشوند. سوال مطروحه در این پژوهش این است که وجود ۶ عضو فقیه شورای نگهبان تأثیری در استفاده از این مکاتب تفسیری دارد یا خیر؟ البته بر طبق مقررات، تعداد محدودی از مقامات این امکان را دارند که از شورای نگهبان درخواست تفسیر قانون اساسی را داشته باشند.

کلمات کلیدی:

تفسیر قانون اساسی، شورای نگهبان، قصدگرایی، روش تفسیر، آراء شورا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1466341>

